euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM

Польща

Документ укладено в серпні 2022 року

Агентство Європейського Союзу з питань надання притулку (EUAA) та жодна особа, що діє від імені EUAA, не несуть відповідальності за використання інформації, що міститься в цій публікації.

Люксембург: Відділ публікації офіційних видань Європейського Союзу, 2022

Версія для друку: BZ-09-22-250-UK-C ISBN 978-92-9400-152-8 doi (цифровий ідентифікатор об'єкта): 10.2847/241

PDF: BZ-09-22-250-UK-N ISBN 978-92-9400-149-8 doi (цифровий ідентифікатор об'єкта): 10.2847/08058

© European Union Agency for Asylum (EUAA), 2022

Фотографія на обкладинці: Joel Carillet © iStock, 2022р.

Відтворення дозволено за умови зазначення джерела. Для будь-якого використання або відтворення фотографій чи інших матеріалів, на які не розповсюджується авторське право EUAA, необхідно отримати дозвіл безпосередньо від власників авторських прав.

Зміст

Загальна інформація 4

В'їзд до Польщі 6

Тимчасовий захист 8

Додаток І. Довідкові матеріали 24

1. Загальна інформація

Мова

Офіційною мовою в країні є польська мова. Багато хто розуміє англійську мову, зокрема молодь і мешканці великих міст. Більшість людей похилого віку можуть розмовляти російською.

Адміністративний устрій

Польща поділена на 16 воєводств. У свою чергу воєводства поділяються на 314 повітів і 66 міст на правах повіту, а повіти – ще на 2 477 гмін. Варшава – столиця країни та найбільший мегаполіс. Інші великі міста: Краків, Лодзь, Вроцлав, Познань, Гданськ і Щецин.

Населення

Станом на 2021 рік чисельність населення становила 38,3 мільйонів осіб.

Контакти екстрених служб

- Загальноєвропейський номер невідкладної допомоги **112**
- Швидка медична допомога **999**
- Пожежна охорона **998**
- Поліція **997**
- Муніципальна гвардія **986**
- Центр управління кризовими ситуаціями воєводи Мазовецького воєводства **987**
- Аварійна служба водопостачання й водовідведення **994**
- Аварійна служба теплопостачання **993**
- Аварійна газова служба **992**
- Аварійна служба електропостачання **991**
- Служба безпеки **988**
- Допомога на дорозі **981**
- Гірська рятувальна служба **985**
- Гаряча лінія служби невідкладної допомоги в лікарні **800777770**
- Гаряча лінія служби безпеки туристів **800200300**
- Гаряча лінія для українців, які потребують медичної допомоги (цілодобово) **+48 807190590**

- Пункт вакцинації від COVID-19 **989**
- Урядова лінія довіри з протидії торгівлі людьми **+48 226280120**
- Європейська гаряча лінія для пошуку зниклих дітей **116000**

- Європейська гаряча лінія для дітей та підлітків **116111**
- Лінія довіри для жінок **+48 226359395**
- Невідкладна психологічна підтримка (цілодобово):
  для дітей та підлітків **800121212***;*
  для дорослих **800702222**.
- Польський Червоний Хрест для розшуку зниклих безвісти **22261210**
- Інформація, консультації, підтримка для членів LGBTIAQ+ спільноти (асоціація LAMBDA Warsaw – працює з понеділка по п'ятницю з 15:00 до 18:00): **+48 224288338**
- Управління у справах іноземців (07:00-20:00) **+48 477217575**
- Гаряча лінія для громадян Польщі та власників Карти поляка, які проживають в Україні **+48 825685119**
- Гаряча лінія прикордонної служби **+48 225238880**
- Гаряча лінія поліції **+48 477212307**

2. В'їзд до Польщі

Усі особи, які в'їжджають на територію Польщі, проходять прикордонний контроль і реєструються на пункті пропуску Головним комендантом Прикордонної служби.
Якщо ви тікаєте з України, Прикордонна служба може дозволити вам перетнути кордон з Польщею, навіть якщо у вас немає жодного проїзного документа. Однак, якщо є така можливість, спробуйте взяти з собою документи, що посвідчують особу, медичні та інші важливі документи. Вони можуть вам знадобитися в подальшому, а отримати їх у Польщі може бути важко або неможливо.

Польсько-український кордон можна перетнути автомобілем або пішки. Рекомендуємо взяти з собою їжу, воду, ковдри та водонепроникний одяг, на випадок, якщо вам доведеться чекати кілька годин, щоб перетнути кордон.

Щоб запобігти занесенню хвороб до Європейського Союзу, заборонено ввозити до країни наступні продукти:

- **мясо**
- м'ясну продукцію (зокрема бутерброди з м'ясом або нарізку);
- молоко;
- молочні продукти.

Детальнішу інформацію можна знайти на наступних сайтах:

- https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/przywoz-zywnosci-na-wlasny-uzytek
- https://www.wetgiw.gov.pl/english/importing-food-for-personal-use
- https://ec.europa.eu/food/animals/animal-products-movements/personal-imports_en

Після перетину кордону ви можете звернутися до приймального центру неподалік, щоб отримати допомогу. На кордоні курсуватиме безкоштовний автобус. Не сідайте в транспортні засоби з невідомими людьми. Повідомте владу, якщо незнайомці на кордоні пропонують вас кудись підвезти. Якщо ви вирішили сісти в машину незнайомої людини, повідомте про це рідних. Ви також можете надіслати їм персональні дані водія, реєстраційний номер, марку автомобіля та колір автомобіля.

На залізничних та автовокзалах працює 26 обласних довідкових пунктів для громадян України. Ще 121 інформаційний пункт знаходиться у віданні органів місцевого самоврядування.
Щоб отримати детальну інформацію про інформаційні пункти у Варшаві, перейдіть за посиланням: https://en.um.warszawa.pl/-/refugee-here-you-can-find-help-in-warsaw.

У Польщі існують 27 пунктів прийому біженців. Зверніться до них, щоб отримати допомогу з:

- перевезенням;
- житлом;
- харчуванням;
- медичну допомогу.

Щоб отримати детальну інформації про те, куди звертатися, та про національні телефони довіри, завітайте на веб-сторінку https://www.gov.pl/web/mswia-en/information-for-refugees-from-ukraine.

Щоб отримати інформацію про номер PESEL, див. розділ «Де можна зареєструватися для отримання тимчасового захисту в Польщі?» нижче.

3. Тимчасовий захист

Тимчасовий захист у Польщі може бути наданий наступним категоріям осіб.

Категорія 1

Громадяни України, які проживали в Україні до 24 лютого 2022 року й відповідають наступним умовам (a+b+c):

a. ви переїхали до Польщі 24 лютого 2022 року або пізніше (безпосередньо або через іншу державу) через війну;
b. ви заявляєте, що залишатиметеся в Польщі;
c. ви не зверталися за міжнародним захистом, ви не декларуєте зробити це, і ви не маєте посвідки на проживання в Польщі (наприклад дозвіл на тимчасове або постійне проживання або статус біженця).

Категорія 2

Особи, що не є громадянами України, або особи без громадянства, які не перебувають у шлюбі з громадянином України й можуть підтвердити наступне (a+b):

a. легальне проживання в Україні до 24 лютого 2022 року на підставі дійсної посвідки на постійне проживання, виданої відповідно до законодавства України;
b. неможливість безпечно повернуся до своєї країни на довготривалий час.

Категорія 3

Особи, що не є громадянами України, або особи без громадянства, які не перебувають у шлюбі з громадянином України й можуть підтвердити наступне (a+b):

a. наявність міжнародного захисту (статусу біженця) або еквівалентного захисту в Україні до 24 лютого 2022 року;
b. переміщення з України 24 лютого 2022 року або пізніше.

Визначення членів сім'ї

Якщо ви належите до 1 категорії, то членами сім'ї будуть вважатися наступні особи (за умови, що сім'я перебувала в Україні до 24 лютого 2022 року):

1. чоловік / дружина (за наявності або відсутності Карти поляка);
2. неповнолітні й неодружені діти чи діти чоловіка / дружини, незалежно від того, чи були вони народжені у шлюбі, поза шлюбом або усиновлені (лише якщо ваш родич має Карту поляка);
3. інші близькі родичі, які проживали однією сім'єю, коли виникли обставини, що призвели до масового напливу переміщених осіб, і перебували на вашому повному або частковому утриманні (лише якщо ваш родич має Карту поляка).

Якщо ви є громадянином України, але не маєте Карти поляка, ваші діти (пункт 2) та інші близькі родичі (пункт 3) будуть віднесені до категорій 2 або 3.

Якщо ви належите до 2 або 3 категорії, то членами сім'ї будуть вважатися наступні особи (за умови, що сім'я перебувала в Україні до 24 лютого 2022 року):

1. чоловік / дружина (за наявності або відсутності у вас Карти поляка);
2. неповнолітні й неодружені діти чи діти чоловіка / дружини, незалежно від того, чи були вони народжені у шлюбі, поза шлюбом або усиновлені;
3. інші близькі родичі, які проживали однією сім'єю, коли виникли обставини, що призвели до масового напливу переміщених осіб, і перебували на вашому повному або частковому утриманні.

Інформацію про Карту поляка можна знайти на веб-сторінці https://migrant.poznan.uw.gov.pl/en/slownik-pojec/poles-card.

Де можна зареєструватися для отримання тимчасового захисту в Польщі?

Категорія 1

До цієї категорії відносяться наступні категорії громадян, як зазначено вище:

- громадяни України;
- дружина / чоловік громадянина України, які не є громадянами ЄС, або особи без громадянства;
- близькі родичі громадянина України, який має Карту поляка.

Ви можете легально перебувати в Польщі до 24 серпня 2023 року. Цей строк поширюється на всіх осіб, які належать до категорії 1, незалежно від того, коли вони перетнули кордон.

Якщо ваш в'їзд до Польщі не був зареєстрований Прикордонною службою під час проходження прикордонного контролю, пізніше вас зареєструє начальник Прикордонної служби. У цьому випадку вам потрібно подати запит на отримання номера PESEL протягом 90 днів після прибуття. Щоб отримати номер PESEL, необхідно зареєструвати своє перебування в Польщі. Ця умова є необхідною для отримання тимчасового захисту в Польщі. Номер PESEL знадобиться в багатьох випадках під час перебування в Польщі. Він полегшить виконання багатьох повсякденних процедур, зокрема запис до лікаря й отримання соціальної допомоги тощо.

PESEL – це ідентифікаційний номер для осіб, які проживають у Польщі. Він знадобиться вам, щоб користуватися правами особи, що перебуває під тимчасовим захистом. Щоб подати запит на отримання номера PESEL, виконайте наступні дії:

1. зверніться до будь-якого муніципального відділу;
2. заповніть і підпишіть форму заяви. Ви можете надати заздалегідь роздруковану й заповнену форму;
3. пройдіть процедуру сканування відбитків пальців;
4. отримайте підтвердження про подання заяви.

Необхідно надати наступні документи:

- проїзний документ, ID-картку або свідоцтво про народження (для осіб віком до 18 років);
- фотографію;
- Карту поляка (за наявності).

Якщо у вас немає документа, що посвідчує особу, номер PESEL буде надано на основі наданої вами інформації. Якщо у вас є діти, ви повинні подати заяву від їхнього імені. Майте на увазі, що надання неправдивих свідчень є злочином і буде притягнуто до відповідальності. Присутність дітей віком до 12 років під час подання заяви не обов'язкова, якщо не потрібно встановлювати їхню особу.

Категорії 2 і 3

Як зазначено вище, цей пункт стосується осіб, які не є громадянами України, легально перебували в Україні та не відносяться до категорії 1.

Ви отримаєте довідку про надання тимчасового захисту (див. https://www.gov.pl/web/ochrona-en/how-to-get-a-certificate). Довідка буде видана безоплатно Управлінням у справах іноземців за запитом.

- Пройти процедуру отримання довідки можна особисто:
  - в офісі у Варшаві за адресою: ul. Taborowa 33;
  - в офісі представництва в місті Біла Підляська за адресою: ul. Dokudowska 19.
- Онлайн: реєстраційна форма доступна польською, англійською, українською та російською мовами. Під час онлайн-реєстрації необхідно відповісти на кілька запитань щодо громадянства, документів або дати виїзду з України. Останнім кроком є вибір місця отримання довідки. Для цього також необхідно надати особисті й контактні дані. Після реєстрації ви отримаєте SMS з інформацією про місце й дату отримання документа.

Письмовий запит подавати не обов'язково: достатньо звернутися до представника офісу особисто. Однак необхідно надати документи, які підтверджують, що до 24 лютого 2022 року ви перебували під захистом в Україні, легально проживали в Україні на підставі дійсної посвідки на постійне проживання та не можете безпечно повернутися до країни чи регіону, звідки ви прибули.

Довідка про тимчасовий захист підтверджує, що ви маєте право на тимчасовий захист у Польщі. Вона також засвідчує, що ви маєте право перебувати на території Польщі протягом строку її дії (до 4 березня 2023 року).

Довідка також дає вам право на отримання соціальної підтримки, якщо ви її потребуєте. В рамках соціальної підтримки ви можете отримати житло та харчування в одному з центрів Управління у справах іноземців або фінансову допомогу для компенсації витрат на перебування поза центром. Надається безкоштовне медичне обслуговування. Довідка дозволяє легально працювати в Польщі протягом терміну її дії.

Яка процедура отримання тимчасового захисту в Польщі?

Як зазначено вище, існують дві різні процедури, залежно від вашого громадянства, родинних зв’язків і колишнього правового статусу в Україні (див. вище: категорія 1, якщо ви є громадянином України, та категорії 2 і 3, якщо ви не є громадянином України, але раніше легально перебувати на її території).

Які документи ви отримаєте як особа, що знаходиться під тимчасовим захистом?

Як зазначено вище, існують дві різні процедури, залежно від вашого громадянства й колишнього правового статусу в Україні (див. вище: категорія 1, якщо ви є громадянином України, та категорії 2 і 3, якщо ви не є громадянином України, але раніше легально перебувати на її території).

Якщо ви належите до категорії 1, ви не отримаєте жодних паперових документів, які б підтверджували, що ви знаходитесь під тимчасовим захистом і маєте право виїжджати за межі Польщі. Але ви маєте право на отримання номера PESEL і доступу до захищеного профілю в додатку *mObywatel*.

Якщо станом на середину липня 2022 року ви належите до категорії 1, ви також можете використовувати Dia.pl, електронний документ, який:

- підтверджує ваше законне перебування на території Польщі (той факт, що ви маєте тимчасовий

захист),

- дозволяє подорожувати в межах Європейського Союзу та

- дозволяє перетинати її зовнішні кордони (включаючи польсько-український кордон).

Це перший повністю цифровий вид на проживання в Європейському Союзі.

Однак майте на увазі, що dia.pl не є окремим документом, який дає право на подорожі всередині Шенгенської зони та між Польщею та Україною. Вам потрібно мати обидва: dia.pl і паспорт.

Ви можете використовувати Dia.pl, якщо відповідаєте наступним умовам:

а) ви легально в'їхали на територію Польщі з 24 лютого 2022 року та заявляєте про свій намір залишатися на території Польщі;

Б) ваш виїзд на територію Польщі зареєстровано прикордонною службою;

C) у вас є номер PESEL,

D) у вас є Довірений Профіль.

Diia.pl доступний у додатку mObywatel.

Це для всіх, кому виповнилося 18 років.

Діти, які не мають права мати Dia.pl, зможуть (знову) в'їжджати до Польщі з опікунами, які володіють Diia.pl, на підставі дозволу на в'їзд з гуманітарних причин. Однак важливо, щоб дитина мала номер PESEL.

https://www.gov.pl/web/mobywatel-w-aplikacji/ua

Якщо ви належите до категорії 2 або 3, ви отримаєте паперову довідку, яка підтверджує, що ви знаходитесь під тимчасовим

захистом. Зверніть увагу, що цей документ не дійсний для подорожування країнами ЄС. Дійсний сертифікат тимчасового захисту з дійсним паспортом/проїзним документом дає вам право перетинати зовнішні та внутрішні кордони Шенгенської зони. З вищезазначеними документами ви можете подорожувати в межах Шенгену протягом 90 днів в межах 180 днів.

Тривалість тимчасового захисту

Якщо ви відноситесь до 1 категорії, ви можете легально перебувати в Польщі до 24 серпня 2023 року.

Якщо ви відноситесь до 2 або 3 категорії, ви можете легально перебувати в Польщі до 4 березня 2023 року (тобто до закінчення строку дії тимчасового захисту в ЄС).

Незалежно від того, до якої категорії ви належите, тимчасовий захист може бути продовжений залежно від ситуації в Україні.

Ваші права як особи, що знаходиться під тимчасовим захистом у Польщі

- Проживання й вільне пересування на території Польщі
- Доступ до ринку праці
- Засоби до існування у системі прийому
- Право на доступ до медичної допомоги
- Доступ до освіти (для дітей)
- Возз'єднання сім'ї
- Отримання інформації про тимчасовий захист

Залежно від ваших особистих обставин і потреб, ви також можете надати запит на житло й отримання інших видів допомоги, зокрема продуктів харчування та непродовольчих товарів. Якщо ви вже маєте статус тимчасово захищеної особи, а ваша дружина чи діти перебувають за межами Польщі, ви можете подати запит на возз’єднання із ними. Для цього необхідно звернутися до Управління у справах іноземців.

Додаткова інформація про ці права

Житло

Існують 27 пунктів прийому, до яких можна звернутися після прибуття. Органи місцевого самоврядування також організували менші пункти прийому.
Ви і ваша родина також можуть отримати допомогу від воєводств.

У рамках такої допомоги ви можете отримати:

- житло (див. https://pomagamukrainie.gov.pl/potrzebuje-pomocy/noclegi);
- щоденне харчування;
- безкоштовний транспорт до місця проживання або до центрів, які знаходяться у віданні Управління у справах іноземців, або до пунктів надання медичної допомоги громадянам України;
- миючі засоби й засоби особистої гігієни, а також інші товари.

Вас можуть розмістити в готелях, гуртожитках, пансіонатах, студентських або парафіяльних будинках, навчальних центрах, шкільних або спортивних залах, комунальних квартирах, пожежних станціях, сільських клубах, релігійних будинках, весільних залах тощо.

Також існує можливість розміщення у приватних будинках. Відповідні оголошення можна знайти на веб-сторінці https://pomagamukrainie.gov.pl/ogloszenia/znajdz-pomoc/noclegi.

Доступ до ринку праці

Якщо вам було надано тимчасовий захист (і номер PESEL або довідку), ви маєте право на працевлаштування. Додаткові документи чи дозвіл на роботу не потрібні. Детальнішу інформацію можна знайти на веб-сторінках https://www.gov.pl/web/ua/pratsevlashtuvannya-v-Polshchi, https://www.praca.gov.pl, і https://www.gov.pl/web/ochrona/praca.

Роботодавець зобов'язаний повідомити про можливість працевлаштування громадянина України, а також умови працевлаштування на сайті www.praca.gov.pl.

Вакансії (також українською мовою) можна знайти на сайті https://oferty.praca.gov.pl/ або в мобільному додатку ePraca (для пристроїв з ОС Android та iOS) або MojaPraca (для пристроїв з ОС Android).

Зверніться до служби довіри за номером **19524**, щоб отримати інформацію про порядок проведення процедур, права на отримання допомоги та інших виплат для безробітних.

Засоби до існування у системі прийому

Категорія 1

Якщо ви належите до категорії 1, ви маєте право на:

- одноразову грошову допомогу від Республіки Польща на харчування, одяг, взуття, засоби особистої гігієни й оплату житла;
- соціальну допомогу, дотації на дошкільні заклади, сімейну допомогу й соціальне забезпечення.

Якщо ви є громадянином України, ви і ваша родина можете подати заяву на отримання соціальної допомоги (готівкової та безготівкової) до центру соціальної допомоги за місцем свого перебування (центри працюють в кожному муніципалітеті або воєводстві).

Категорії 2 і 3

Якщо ви належите до категорії 2 або 3 і отримали довідку з Управління у справах іноземців, яка підтверджує, що ви користуєтеся тимчасовим захистом, ви маєте право проживати за межами центру для іноземців. У цьому випадку вам може бути надана грошова допомога для забезпечення самостійного перебування в Польщі. Цей вид допомоги призначений для відшкодування витрат іноземців на перебування поза центрами і не впливає на право доступу до ринку праці.

Офіційна інформація Управління у справах іноземців для осіб, які користуються тимчасовим захистом, доступна за посиланням: https://www.gov.pl/web/ochrona-en/social-assistance.

У деяких випадках (людям похилого віку, особам з інвалідністю, батькам-одинакам з маленькими дітьми тощо) може бути надана сімейна допомога та допомога на освіту. Додаткову інформацію можна знайти на веб-сторінці https://www.gov.pl/web/ua/Dopomoha-na-vykhovannya-500plus-i-Simeynyy-kapital-opiky.

Blue Dot Safe Spaces, центри захисту та підтримки

УВКБ ООН та ЮНІСЕФ спільно з національною владою та партнерами з громадянського суспільства створили **Blue Dots** в Польщі**. Blue Dots** пропонують безпечні місця**,** негайну підтримку та послуги всім особам**,** жінкам**,** чоловікам і дітям усіх національностей**,** які тікають з України**.**

У **Blue Dots** ви можете знайти**:**

- Інформація та конфіденційна індивідуальна консультація щодо послуг**,** доступних у Польщі

Емоційна підтримка та консультування
Підтримка дітей та сімей
Безпечний ігровий майданчик для дітей
Безпечне місце для відпочинку
Підтримка з юридичних питань
Усі послуги та підтримка**,** що пропонуються постачальниками послуг у **Blue Dots,** є безкоштовними**.**

Ви можете знайти ці **Blue Dots** в нижче вказаних місцях**,** як і в інших**,** таких як пункти перетину кордону та пункти прийому**:**
Гдиня**: 10 Lutego 26, 81-319 Gdynia (**відкрито пн-пт з **08:30-16:30)**
Краків**: Kraków Glowny, Stanisława Worcella 6, 31-154 Kraków**
Варшава**: Kamionkowska 11, 03-805** Варшава **(**працює пн-пт з **08:30** до **16:00)**
Вроцлав**: Piłsudskiego 69/73, 50-019 Wrocław (**працює пн-пт з **08:30** до **16:30)**

https://help.unhcr.org/poland/information-for-new-arrivals-from-ukraine/blue-dot-safe-spaces-protection-and-support-hubs/

Охорона здоров’я

Медична допомога / рецептурні лікарські засоби

Категорія 1
Якщо ви є громадянином України, який прибув до Польщі не раніше 24 лютого 2022 року, і маєте документ, виданий польською владою, що підтверджує дату перетину польського кордону (категорія 1), ви (і ваша сім’я) маєте право на безкоштовне державне медичне обслуговування в Польщі на тих самих умовах, що й громадяни Польщі.
У рамках охорони здоров'я надаються наступні послуги: первинна медична допомога, спеціалізована амбулаторна допомога, психічна й

наркологічна допомога, довгострокове лікування й догляд, діагностичні дослідження за призначенням лікаря, стаціонарна медична допомога, психіатрична допомога, реабілітація (за винятком санаторно-курортного лікування), стоматологічні послуги, забезпечення медичними виробами та їхній ремонт, паліативна та хоспісна допомога, послуги вузькоспеціалізованих лікарів, лікарські засоби, харчові продукти спеціального медичного призначення та вироби медичного призначення, що відпускаються в аптеках за рецептами, рецептурні лікарські засоби, лікарські засоби, які використовуються при хіміотерапії та профілактичних щепленнях.

Щоб отримати медичну допомогу, необхідно мати номер PESEL. Якщо ви ще не отримали номер PESEL, необхідно підтвердити, що ви належите до категорії 1, щоб отримати медичні послуги.

Запис та узгодження прийому здійснюється через гарячу лінію постачальника медичних послуг.

У разі загрози життю та в ситуаціях, що потребують невідкладних заходів, звертайтеся до Державної служби порятунку за номером **112**. Детальнішу інформацію про медичне обслуговування можна знайти за посиланням https://www.gov.pl/web/ua/derzhavna-medychna-dopomoha.

Крім того, Міністерство охорони здоров'я Польщі створило додаток LikarPL (https://likar.mz.gov.pl/), щоб спростити процедуру надання медичних консультацій громадянам України. За допомогою додатка можна діагностувати стан здоров'я пацієнта, а також полегшити процес спілкування пацієнта з лікарем, який не володіє українською мовою.

Категорії 2 і 3

Якщо ви не є громадянином України, але перебували в Україні до 24 лютого 2022 року як особа, що знаходиться під міжнародним захистом, або за посвідкою на проживання (категорії 2 та 3), вам необхідно спочатку отримати довідку про тимчасовий захист, видану Управлінням у справах іноземців. Ця довідка надасть вам доступ до медичної допомоги, що надається постачальником медичних послуг, який має контракт з Управлінням у справах іноземців. В рамках такої допомоги надаються наступні послуги:

- базова медична допомога й щеплення;
- спеціалізована медична допомога;
- стоматологічне лікування;
- лікарські засоби й вироби медичного призначення.

Щоб отримати медичну (й соціальну підтримку), ви повинні спочатку заповнити декларацію про доходи та медичне страхування.

Соціальну підтримка у вигляді грошових коштів не надається, якщо місячний дохід сім'ї перевищує 776 злотих (для одиноких осіб) або 600 злотих на одного члена сім'ї.

Якщо іноземець має право користуватися послугами охорони здоров'я для виконання роботи або ведення підприємницької діяльності, надання яких фінансується з державних коштів, допомога у вигляді медичних послуг не надається.

Психологічна підтримка

Спеціальна гаряча лінія (**+48 222309900**) працює цілодобово та надає підтримку біженцям з України, зокрема психологічну допомогу. Якщо ви проживаєте в державному житлі, допомогу може надати також сільський, селищний чи міський голова.

Щоб зв’язатися з фахівцями, які надають підтримку українською та російською мовами, зверніться на лінію довіри Омбудсмена у справах дітей за номером **800121212**. Підтримка надається дітям та молоді, а також їхнім батькам та опікунам. Номер працює цілодобово і є безкоштовним. Молоді люди, які віддають перевагу обміну миттєвими повідомленнями, можуть скористатися чатом, доступним на веб-сайті Омбудсмена у справах дітей за посиланням https://czat.brpd.gov.pl/.

Детальну інформацію можна знайти за посиланням https://brpd.gov.pl/2022/02/25/uwaga-pomoc-800-12-12-12-po-ukrainsku/.

Інвалідність

Система охорони здоров'я в Польщі не розглядає інвалідність як підставу для надання медичної допомоги. Медична допомога надається після оцінювання стану здоров'я. Це гарантує людям з обмеженими можливостями недискримінаційний доступ до медичної допомоги на рівних умовах з рештою суспільства. Виняток становлять особи з високим ступенем інвалідності. Але для того, щоб українські громадяни мали право на цей виняток, необхідно запровадити систему визнання листків непрацездатності, виданих в Україні.

COVID-19

Вакцинуватися (або пройти попередній цикл вакцинації) від COVID-19 можна безкоштовно. Щеплення роблять особам віком від 5 років.

Для вакцинації необхідно надати один з наступних документів:

- паспорт громадянина України;
- закордонний паспорт;
- номер PESEL або довідку про тимчасовий захист.

Щоб отримати додаткову інформацію, відвідайте веб-сторінку https://www.gov.pl/web/ua/Vaktsynatsiya-proty-Covid-19-inozemtsiv-hromadyan-Ukrayiny.

Щеплення для дітей

Вакцинація та інші державні медичні послуги для дітей надаються безкоштовно та здійснюються за стандартними медичними протоколами. Діти-біженці з України мають доступ до щеплень нарівні з польськими дітьми. Національний план вакцинації передбачає щеплення проти:

- туберкульозу (дітям віком до 15 років);
- гепатиту B;
- дифтерії;
- правця;
- коклюшу;
- гемофільної палички типу b;
- ротавірусу;
- поліомієліту;
- інвазивних пневмококових захворювань;
- кору;
- паротиту;
- краснухи;
- вітряної віспи (для дітей, що відвідують ясла).

Щоб перебувати в Польщі більше 3 місяців, необхідно зробити обов’язкові щеплення відповідно до національної програми обов’язкових щеплень.

Вакцинація новонароджених проти туберкульозу та гепатиту B є обов’язковою для всіх дітей, народжених на території Республіки Польща. Постконтактні щеплення проводяться за рішенням лікаря. Вакцинованим дітям видається карта щеплень, яка також доступна в електронному форматі.

Переміщення українських пацієнтів з Польщі до інших країн ЄС/ЄЕЗ

Якщо ви є пацієнтом і хочете переїхати до іншої країни-члена ЄС/ЄЕЗ, вам слід повідомити про це свого лікаря, який передасть інформацію до Національного фонду охорони здоров’я. Відповідні служби при Міністерстві охорони здоров'я безкоштовно візьмуться за організацію вашого перевезення. Лікування також буде безкоштовним.
Після початку процедури вам буде запропоновано надати згоду на перевезення до іншої країни та лікування в ній. Міністерство охорони здоров'я допоможе вам узгодити послуги аеропорту й інші формальності. Пацієнти будуть перевезені разом із членами сімей або супроводжуючими особами.

Щоб отримати додаткову інформацію, відвідайте веб-сторінку https://www.gov.pl/web/zdrowie/pelnomocnik-ministra-zdrowia-koordynuje-leczenie-pacjentow-z-ukrainy-za-granica (інформація також доступна українською).

Обов'язковий ветеринарний огляд домашніх тварин

Загалом собаки, коти й тхори, яких ввозять на територію ЄС з України, повинні мати:

- належне ідентифікування мікро чіпом;
- дійсне щеплення від сказу;
- результат тесту на титр антирабічних антитіл;
- санітарний сертифікат, виданий відповідними ветеринарними органами.

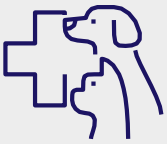

Однак ви можете перетинати польсько-український кордон із щонайбільше 5 домашніми тваринами (собаками, котами чи тхорами), які відповідають мінімальним вимогам: ідентифікація за допомогою мікро чіпу та дійсна вакцинація проти сказу. У цьому випадку необхідно повідомити про це прикордонників (Польську прикордонну службу, митне управління чи поліцію). Вам буде запропоновано заповнити заяву на ввезення ваших улюбленців на територію Польщі. Після контролю отримаєте дозвіл, який підтверджує, що тварина була ввезена в країну законно.

Важливо знати, що паспорти за зразком ЄС видаються в державах-членах лише за умови виконання всіх вимог щодо імпорту ЄС, включаючи задовільний результат серологічного тесту на рівень антитіл проти сказу.

Для ввезення інших домашніх тварин (гризунів, кроликів, земноводних, рептилій, декоративних водних тварин, безхребетних) жодних додаткових ветеринарних дозволів не потрібно. Оскільки для цих видів не існує ризику передачі інфекційних захворювань, спеціальні процедури не застосовуються.

Доступ до освіти

Дитячий садок

Вам необхідно звернутися до місцевого дитячого садка, куди ви хочете записати дитину. Рішення про зарахування дитини до дитячого садка приймає завідувач. Якщо у садку немає вільних місць, ви можете звернутися за підтримкою до воєводського або повітового управління.

Початкова й середня освіта

Діти віком від 6 років зобов'язані пройти однорічну дошкільну підготовку (*zerówka*) у дитячому садку, у відділенні дитячого садка початкової школи або в іншій установі дошкільної освіти. Зробити це необхідно на початку навчального року у тому календарному році, коли дитині виповнюється 6 років. Рішення про зарахування дитини після початку навчального року приймає завідувач.

Якщо вашій дитині від 7 до 18 років, її слід зарахувати до школи, оскільки освіта є обов'язковою для дітей такого віку (див. https://www.gov.pl/web/ua/Navchannya-v-Polshchi-zapyshit-svoyu-dytynu-do-shkoly). Освіта в Польщі поділяється на початкову та середню. Загальна кількість років навчання в Україні визначає, в якому класі початкової чи середньої школи продовжить навчання ваша дитина. Це буде визначено на підставі документів або письмових заяв.

Записати дитину до школи в Польщі можуть лише такі особи:

- батьки;
- опікун дитини.

Щоб зарахувати дитину до школи, спочатку потрібно вибрати певну школу. Перелік шкіл можна знайти у Реєстрі шкіл та навчальних закладів на сайті https://rspo.gov.pl/.
Ви можете зарахувати дитину до навчального закладу безпосередньо в приміщенні обраної вами школи. Потрібно буде надати документ, який підтверджує, що дитина навчалася в Україні. Немає потреби перекладати жодні документи на польську мову. Усі документи необхідно надати директору школи. Якщо у вас немає документів, що підтверджують освіту дитини, надайте заяву про загальну кількість років навчання в Україні та вкажіть номер школи (шкіл), де навчалася дитина.

Детальну інформацію про зарахування до школи можна знайти на веб-сайті кожної школи або на сайті міста чи муніципалітету, де ви проживаєте.

Обов'язкове навчання не поширюється на учнів, які продовжують навчання в українських школах онлайн. Однак ці учні також мають право відвідувати школи в Польщі.

Університети

Якщо ви були студентом університету в Україні, ви можете подати документи до будь-якого університету Польщі. Додаткову інформацію про критерії та процедури зарахування можна знайти на веб-сторінці https://www.gov.pl/web/ua/Navchannya-ta-naukova-diyalnist-v-Polshchi.

Важливо, щоб рік, предмет і рівень навчання збігалися. У разі виявлення розбіжностей між навчальними програмами або результатами навчання, необхідно скласти певні іспити або пройти курс підготовки. Багато вищих навчальних закладів пропонують навчання за певними напрямками англійською мовою.

Кожен університет несе відповідальність за оцінювання результатів навчання.
Студенти, що отримують вищу освіту за очною формою, звільнені від плати, якщо вони перебувають під тимчасовим захистом у Республіці Польщі. Однак може стягуватися плата за дистанційне навчання.

Крім того, якщо ви належите до категорії 2 або 3 і отримали тимчасовий захист, ви можете отримати доступ до курсів польської мови та основні навчальні матеріали. Діти, які мають довідку про тимчасовий захист й отримують освіту в державних установах, початковій та середній школах, забезпечуються навчальними посібниками у вигляді шкільного стартового набору. Підручники також надаються безкоштовно, якщо школа чи навчальний заклад ще не надав їх.

Додаткову інформацію про соціальну допомогу, яку надає Управління у справах іноземців, можна знайти на веб-сторінці https://www.gov.pl/web/ochrona-en/social-assistance.

Визнання академічних звань

Щоб отримати додаткову інформацію про визнання академічних звань, отриманих за кордоном, відвідайте веб-сторінки https://nawa.gov.pl/en/recognition і https://www.gov.pl/web/ua/osvita-i-nauka.

Пересування

Якщо ви належите до категорії 1 і залишаєте територію Польщі більше ніж на 1 місяць, ви втрачаєте право легально перебувати в Польщі протягом 18 місяців, починаючи з 24 лютого 2022 року і пільги, що випливають з того факту, що ви маєте переваги з тимчасового захисту.

Пересування в межах Шенгенської зони

Особа, яка:
1) отримав/ла свідоцтво про тимчасовий захист або
2) отримав/ла номер PESEL і має diia.pl у додатку mObywatel
має право:
1) довгострокове перебування в Польщі та
2) короткострокове перебування в країнах Шенгенської зони (подорож до 90 днів протягом 180 днів).

Поїздки в Україну та інші країни третього світу.

На підставі дійсних вищезазначених документів і дійсного паспорта ви можете перетинати зовнішні кордони ЄС.

Переїзд до інших країн

З 1 липня вільний перетин кордону залізничним транспортом не здійснюється. Якщо ви бажаєте подати запит на тимчасовий захист в країні, відмінній від Польщі, зверніться до довідкових пунктів або пунктів прийому, щоб ознайомитися з можливостями переїзду. Щоб отримати додаткову інформацію, відвідайте веб-сторінку https://www.gov.pl/web/mswia/informacja-dla-uchodzcow-z-ukrainy.

Посвідчення водія та реєстрація транспортних засобів

Ваші українські водійські права будуть дійсними в Польщі до 31 грудня 2022 року, навіть у разі закінчення терміну дії документа.

Щоб замінити посвідчення водія, необхідно подати заяву до Відділу зв'язку районної влади (Wydział Komunikacji Starostwa Powiatowego) – компетентний за місцем вашого проживання.

Перелік документів, які необхідно надати для заміни посвідчення:

- заява, заповнена польською мовою;
- згода на обробку персональних даних;
- кольорова біометрична фотографія розміром 35 x 45 мм, зроблена не раніше, ніж за 6 місяців до дати подання заяви;
- копія чинного посвідчення водія;
- довідка з консульства України про чинність посвідчення (приблизно 125 злотих);
- переклад посвідчення водія на польську мову, завірений присяжним перекладачем або компетентним консулом Республіки Польща;
- копія документа про реєстрацію за місцем перебування, візи, номера PESEL або іншого документа, що підтверджує право на перебування в Польщі;
- підтвердження сплати мита за видачу посвідчення водія та реєстрацію транспортного засобу (приблизно 100 злотих), яка була здійснена банківським переказом або в касі;
- заява про те, що відповідна особа ознайомлена зі статтею 233 Кримінального кодексу;
- заява згідно зі статтею 11(1)(5) Закону "Про водіїв транспортних засобів";
- медична довідка і висновок психологічної експертизи про відсутність перешкод для керування транспортним засобом, якщо термін дії вашого посвідчення закінчується.

Додаток І. Довідкові матеріали

Загальна інформація		
Послуги	**Веб-сайт**	**QR-код**
Загальна інформація про Польщу	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%89%D0%B0	
Інформація для людей, які виїхали з України (урядовий портал)	https://www.gov.pl/web/ua	
	https://pomagamukrainie.gov.pl/#potrzebuje-pomocy	
Посольство України в Польщі	https://poland.mfa.gov.ua/	
Контакти екстрених служб	https://gotowi.org/en/elementary/emergency-numbers-in-poland/	
Вимоги для в'їзду	https://pomagamukrainie.gov.pl/potrzebuje-pomocy/przyjazd-do-polski	

Довідкові пункти	https://www.gov.pl/web/mswia/informacja-dla-uchodzcow-z-ukrainy	
Пункти прийому	https://pomagamukrainie.gov.pl/potrzebuje-pomocy/punkty-info	
Тимчасовий захист		
Оформлення номера PESEL (тільки для громадян України)	https://www.gov.pl/web/gov/otrymay-nomer-PESEL-ta-dovirenyy-profil-posluha-dlya-hromadyan-Ukrayiny-u-zvyazku-zi-zbroynym-konfliktom-na-terytoriyi-tsiyeyi-krayiny	
Оформлення довідки про тимчасовий захист (для не громадян України та осіб без громадянства, які мають посвідку на проживання в Україні)	https://www.gov.pl/web/ochrona-en/how-to-get-a-certificate	
Житло		
Державна система розміщення	https://pomagamukrainie.gov.pl/potrzebuje-pomocy/noclegi	

Приватне житло (база даних)	https://pomagamukrainie.gov.pl/ogloszenia/znajdz-pomoc/noclegi	
Охорона здоров'я		
Медична допомога	https://www.gov.pl/web/ua/derzhavna-medychna-dopomoha	
LikarPL (додаток для доступу до медичних послуг)	https://likar.mz.gov.pl	
Психологічна підтримка	https://www.gov.pl/web/ua/Tsilodobova-liniya-dopomohy-poterpilym-dlya-bizhentsiv-z-Ukrayiny-ukrayinskoyu-movoyu	
Вакцинація проти COVID-19	https://www.gov.pl/web/ua/Vaktsynatsiya-proty-Covid-19-inozemtsiv-hromadyan-Ukrayiny	

Доступ до освіти		
Інформація про доступ до освіти й зарахування до державних шкіл	https://www.gov.pl/web/ua/Navchannya-v-Polshchi-zapyshit-svoyu-dytynu-do-shkoly	
Реєстр шкіл і навчальних закладів	https://rspo.gov.pl/ (доступно тільки польською мовою)	
Вища освіта	https://www.gov.pl/web/ua/Navchannya-ta-naukova-diyalnist-v-Polshchi	
Міжнародний захист		
Інформація про те, як подати заяву на отримання міжнародного захисту	https://help.unhcr.org/poland/uk/accessing-international-protection/ Procedura udzielania ochrony międzynarodowej - Urząd do Spraw Cudzoziemców - Portal Gov.pl (www.gov.pl)	
Додаткова підтримка		
Грошова допомога	https://www.gov.pl/web/gov/otrymayte-odnorazovu-hroshovu-dopomohu	

Blue Dot Safe Spaces, центри захисту та підтримки	**https://help.unhcr.org/poland/ info rmation-for-new-arrivals- fromukraine/ blue-dot-safe-spacesprotection- and-support-hubs/**	
Соціальна підтримка (допомога й пільги)	https://www.gov.pl/web/ua/Dopomoha-na-vykhovannya-500plus-i-Simeynyy-kapital-opiky	
Доступ до ринку праці	https://www.gov.pl/web/ua/pratsevlashtuvannya-v-Polshchi	
Центральна база даних вакансій	https://oferty.praca.gov.pl/	
Перелік перекладачів, які надають послуги українцям на волонтерських засадах	https://translatorsforukraine.eu/	
Можливості безкоштовного проїзду		
Безкоштовні перевезення	Bezpłatne przejazdy dla obywateli Ukrainy pociągami PKP Intercity - www.intercity.pl	

Інформаційні платформи (веб-сайти)		
Спеціальна сторінка Європейської комісії для людей, які виїхали з України	https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/information-people-fleeing-war-ukraine_uk	
Допомога від УВКБ ООН в Польщі	https://help.unhcr.org/poland/information-for-new-arrivals-from-ukraine/	
Перелік установ, які надають допомогу біженцям	https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/ua/	
Інформація щодо протидії торгівлі людьми	https://www.strazgraniczna.pl/pl/pozostale-informacje/handel-ludzmi (доступно тільки польською мовою)	
Інформаційні листівки EUAA для українців	https://euaa.europa.eu/euaa-response-war-ukraine-vidpovid-euaa-agentstvo-evropeyskogo-soyuzu-z-pitan-pritulkuna-viynu-v-ukraini	
Додаткова інформація про тимчасовий захист у різних країнах	https://whoiswho.euaa.europa.eu/temporary-protection	

Publications Office
of the European Union

euaa
EUROPEAN UNION
AGENCY FOR ASYLUM